

Forbedret pløjning med Albom

Otto Nielsen, NBR Nordic Beet Research Foundation

Ploven er et af de redskaber, der drastisk forandrer udseendet af marken. Man slipper af med afgrøderester, spildkorn samt ukrudt og skaber et luftigt underlag for den næste afgrøde. På den anden side er det ikke altid helt forudsigeligt – specielt ikke på de lidt stivere jorde – hvordan den pløjede overflade bliver.

Mange overraskes over, hvor godt eller dårligt jorden falder, og i værste fald risikerer man at stå tilbage med en jord, der ikke er særlig nem at forvandle til et ensartet såbed det kommende år. Dette funderes der lidt på i denne artikel, og der præsenteres tre forskellige versioner af et redskab (Albom I, II, III) til forbedring af pløjeresultat (foto 1–2).

Albom I

I 2007 blev den første version af et redskab til plov fremstillet på Alstedgaard/Sofiehøj (Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, DK). Den er siden hen blevet

rekonstrueret i en forstærket udgave, hvor der også blev monteret hjul på, for bedre at kunne styre dybden samt gøre den mere letløbende (foto 3–4). Harven har fungeret til stor tilfredsstillelse i tre sæsoner, hvor den er blevet anvendt til efterårsplojning af det kommende års forsøgsmark. Den er også blevet afprøvet i forsøgsmæssig sammenhæng i Danmark og Sverige i 2009 i nogle meget enkle forsøg. Resultatet heraf kan ses i NBRs årsrapport fra 2009 samt på www.nordicbeet.nu fra midten af februar.

Ulempen ved Albom I er, at man er nødt til spænde harven helt af, hvis man ikke ønsker at bruge den. Det gælder for ek-

Foto: Jens Nyholm Thomsen, NBR

Foto 1. Når jorden har et højt lerindhold og derudover er sammenklemt som følge af færdsel under våde forhold, ser man ofte at jorden falder meget dårligt. Dette kan afhjælpes med et redskab, der er frontmonteret eller monteret efter ploven. Til højre i billedet ses resultatet af Albom I.

Foto: Robert Olsson, NBR

Foto 2. Selv når jorden falder godt kan man opnå en forbedring med Albom (Albom II er anvendt til højre i billedet).

Foto: Robert Olsson, NBR

Foto 3. Albom I blev konstrueret i 2007 af Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning og ses her i en nyere og kraftigere version påmonteret Kverneland plov.

Foto: Robert Olsson, NBR

Foto 4. På Albom I anvendes fræserknive som harvetænder. Disse er robuste og slidstærke nok til at jævne pløjejorden. Derudover er der bagerst én række kraftige efterharvetænder.

sempel ved pløjning af første træk langs markkanten eller når der er forhindringer såsom remiser eller master i marken.

Albom II

Albom II er konstrueret af Christian Wraghe (Vragerups Gård, Staffanstorp, SE) i 2009 ved at udbygge en frontmonteret Pløjboy-pakkevalse med harveramme identisk til Albom I (foto 5–6). Albom II kan således anvendes sammen med en hvilket som helst plov med denne arbejdsbredde. Redskabet efterlader pløjejorden meget ensartet som følge af den kombinerede effekt af fræsertænder, pakkevalse og slæbeplanke. Harvens arbejdsdybde i

forhold til pakkevalsen kan justeres hydraulisk, så man løbende kan justere arbejdsdybden efter forholdene. Ulempen ved redskabet er, at det er relativt tungt.

Albom III

Albom III er fremstillet af Dan Christiansen (Sakskøbing, DK) og tager udgangspunkt i en frontmonteret Dalbo pakkevalse hvorpå der er monteret tænder fra Doublet-Record. Harvetændernes arbejdsdybde kan justeres i forhold til pakkevalsen og kan fjerderpåvirkes. Rækkefølgen af pakkevalse og tænder er omvendt i forhold til Albom II så i dette tilfælde er det pakkevalsen, der laver det grove arbejde,

Foto: Robert Olsson, NBR

Foto 5. Albom II er frontmonteret og er konstrueret af Christian Wraghe med udgangspunkt i Albom I. Der er anvendt fræsertænder som harvetænder og disse efterfølges af pakkevalse og slæbeplanke (Pløjboy).

Foto: Robert Olsson, NBR

Foto 6. Albom III er en simpel udvidelse af Dalbo frontpakker foretaget af Dan Christiansen.

Foto: Otto Nielsen, NBR

Foto 7. Albom II findeler og jævner effektivt pløjejorden.

mens tænder sørger for videre findeling og udjævning.

Brugerne af Albom har været tilfredse med den forbedring, som alle tre versioner af Albom betyder for pløjningen, men der er selvfølgelig fordele og ulemper ved alle tre versioner og det bliver interessant at følge de videre erfaringer med redskaberne og så på sigt se om maskinfabrikkerne tager ideen op.

Generelt har det været nemmere at opnå et pænt resultat med plov alene i efteråret 2008 og 2009, mens der for eksempel i 2006 og 2007 mange steder var jord, der faldt meget dårligt. Behovet vil derfor formodentlig også fremover variere fra år til år, og kravet til et Albom-redskab er derfor fleksibilitet med hensyn til bearbejdningsintensitet, da målet er, altid at kunne opnå det samme resultat uanset udgangspunktet.

Pløjefri dyrkning

Pløjefri dyrkning bliver mere og mere udbredt og spørgsmålet er, om ploven har en fremtid. En af de helt klare fordele ved at skifte ploven ud med en harve er, at omfanget af jordbearbejdning bedre kan tilpasses udgangspunktet gennem valg af bearbejdningsdybde, antal af overfarer samt design af harve. Foreløbig vælger de fleste roedyrkere med lerjord at pløje og det er da nok også den sikreste metode til at opnå et godt såbed. Hvis man har efterafgrøder og dermed først laver efterårsbearbejdningen fra sidst i oktober, kan det også være vanskeligt at opnå en god jordstruktur med en harve, da jorden ofte er relativt våd sidst på efteråret og først på vinteren. Her er ploven næsten altid en sikker løsning – i hvert fald for de øverste 20–30 cm af marken, idet der jo kan ske pakningsskader under pløjelaget, hvis jorden er for våd.